

VERSLAG EXTRA VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 12 februari 2014

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 13.00 – 15.30 uur

Aanwezig: dhr. P.S. de Rook (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), mw. B. Enting (PvdA), dhr. R.A. Koops (VVD), dhr. J.H. Sipma (VVD), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), mw. A. Postma (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), mw. C.M. van Dijk (SP), dhr. B.N. Benjamins (D66), mw. S. Schipper (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. M. van den Anker (Student en Stad), dhr. H. Roeters (PvdD)

Wethouders: dhr. D. Isha, mw. J.A. Visscher

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Verslag: dhr. Z. Jeuring

Inspreker: mw. De Jonge bij agendapunt B1, Beleidsplan vernieuwing Sociaal Domein;

Mw. Van Oosten, mw. De Ruiters, mw. De Jonge en dhr. Aldenkamp bij agendapunt B2, Nota Maatschappelijke Participatie.

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Dit is een extra commissievergadering.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Inhoudelijk deel

B1. Beleidsplan vernieuwing Sociaal Domein

(raadsvoorstel 16 januari 2014)

Inspreker mevrouw De Jonge (Gehandicaptenadviesraad) brengt twee aandachtspunten naar voren. Ten eerste: spreker is bang dat er een heilig huisje wordt gemaakt van de wijk waar alles wordt gedaan. Niet iedereen heeft een netwerk in de wijk, zorgvragers vaak al helemaal niet. Ten tweede: de vraag is of allerlei dingen zoals vrijwilligerswerk toegankelijk zijn. Spreker noemt de aanwezigheid van liften en dergelijke en het toegankelijk zijn van de ingewikkelde samenleving. Als dit er niet is, is meedoen een illusie.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- De inspreker: de notie over de wijk als heilig huisje is belangrijk.
- De decentralisaties: de fractie wil er de harde kantjes van afhalen.
- Persoonlijke verzorging: is het een voor- of nadeel voor de gemeente dat dit naar de zorgverzekeraars gaat?
- De ervaringen met de pgb: kan er een verslag komen van de gesprekken met gebruikers?
- Sociale wijkteams: is het niet te voorbarig nu al te spreken over het integreren van de CJG's en de Stips? De evaluatie komt pas in oktober 2014.
- De thuiszorg: wat zijn de consequenties als de gemeente per januari 2015 niet meer verplicht is dit aan te bieden? Hoe gaat het college om met de mogelijke ontslagen in de thuiszorg?
- De systematiek van verzilvering: wordt de keuzevrijheid van hulpvragers nog gewaarborgd?

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- De inspreker: de vragen en opmerkingen zijn terecht. Wat vindt het college?

- De decentralisaties: de fractie heeft zorgen over de bezuinigingen en de planning. Het is wel goed dat de zorg in één hand komt, namelijk bij de gemeente. De vraag is of het beleidsplan deze winst voldoende invult.
- Bureaucratie: de voorgestelde maatregelen leiden tot overbodige bureaucratie onder andere door de toewijzingsbeschikking en de constructies met ‘tussenpersonen’. Spreker noemt de huishoudelijke zorg en de toegang tot de specialistische zorg. Het is beter met richtlijnen te werken en het aan de professionals over te laten. Graag een reactie van het college.
- De wet regelt de zorgplicht en niet de rechtsgelijkheid tussen gemeenten. Het beleidsplan wil dit laatste en dat leidt tot veel extra regels. Graag een reactie.
- De aanpak in regionaal verband: Groningen kent een andere problematiek dan de overige gemeenten in de provincie. Is overwogen om met andere steden samen te werken op het gebied van inkoop en aanbesteding in plaats van met de Groninger gemeenten? Dit leidt namelijk tot minder overbodig overleg en minder bureaucratie.
- Sociale teams en barrièrewerking: hoe wordt voorkomen dat nieuwe barrières worden opgeworpen omdat mensen altijd via sociale teams of een andere club moeten om zorg te ontvangen?
- Sociale teams en privacy: mensen moeten informatie delen met zowel professionals als vrijwilligers. Hoe ziet het college het spanningsveld in verband met de privacy en hoe wordt ervoor gezorgd dat de zorgvrager weet met wie hij spreekt en wat er met de informatie gebeurt?
- Kunnen de sociale teams zo worden georganiseerd dat zij onafhankelijker staan ten opzichte van de andere organisaties in plaats van de huidige detachingsmodellen?

Dhr. Benjamins (D66):

- De inspreker: spreker sluit zich aan bij de opmerking van GroenLinks.
- De vernieuwing moet naast efficiënter werken leiden tot het in een vroeg stadium signaleren van problemen. Het moet dus preventief werken.
- Daarnaast is transparantie nodig om de vernieuwing in te vullen. Helaas verandert er weinig in de structuren en de opzet om de vernieuwing per 2015 te realiseren. De druk richting zorgaanbieders moet worden opgevoerd.
- Pgb-onderzoek: D66 wil het pgb binnen de gemeente Groningen handhaven. Het is het enige instrument waarin eigen regie, zelfredzaamheid en eigen kracht zijn gebundeld. De fraude moet worden aangepakt.
- De huisarts heeft een belangrijke rol. Die wordt onderbelicht. Samen met de lokale verpleegkundigen moeten zij meer ruimte krijgen door minder regeldruk.
- Het regionaal transitiearrangement: is de datum van 1 april 2014 nog realistisch? Als het met de drie provincies niet lukt, is er een alternatief voor de opschaling?
- De checklist in hoofdstuk 6: voldoet de gemeente aan de voorwaarde ‘afspraken over continuïteit van pleegzorg in het arrangement kennen geen maximumduur’?
- De schets van het Groninger functioneel model voor een nieuw jeugdstelsel kijkt niet naar de schaal waarop de activiteiten kunnen plaatsvinden. Het RTA doet dit wel. De fractie vindt dat steeds moet worden bekeken op welke schaal wordt gewerkt. Wat vindt het college?

Mw. Van Dijk (SP):

- De decentralisaties: de gemeente staat voor een bijna onmogelijke opgave in verband met de ermee gepaard gaande bezuiniging.
- Zelfredzaamheid: het valt op dat het college er voetstoots van uitgaat dat er in de stad sociale verbanden zijn. De vraag is hoe sterk de sociale samenhang is en wat er, ook financieel, nodig is om die te versterken. Het gaat om mensen die erbuiten vallen. Hoe gaat het college de sociale infrastructuur in de wijken versterken zodat de preventieve werking ervan kan worden waargemaakt?
- De voornemens in verband met de uitvoering baren zorgen. Spreker noemt de AWBZ-indicaties: klopt het dat het college de indicaties in het overgangsjaar 2015 zou willen veranderen? Zo ja, waarom en in welke situaties wil het college dat doen? De SP is er niet voor, het is veel gedoe en het levert financieel niet veel op.
- De bemiddelde hulp: wat is de plek hiervan in het netwerk? Is er een relatie met het sociale wijkteam? De SP betwijfelt of het genoemde vangnet en de bemiddelde hulp voldoende is om

iedereen van huishoudelijke verzorging te voorzien en dat de huishoudelijke hulpen fatsoenlijk worden betaald.

- De ombouw kent nog risico's. Het grootste risico is dat kinderen verstoken blijven van nodige ondersteuning. Heeft het college mogelijkheden om in te grijpen in het geval van crisissituaties, bijvoorbeeld aan de hand van een snel interventieteam?

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Vindt het een helder stuk. Er is nog onduidelijkheid over de precieze wetgeving en de budgetten. De fractie ondersteunt de doelstelling. Het is goed dat er een overgangperiode is.
- De gebiedsgebonden aanpak en de dagbesteding: betekent een aanpak per wijk niet een versnippering van de dagbesteding? Wat is de inhoud van die dagbesteding?
- De Wmo en het kortdurend verblijf: worden hiermee alle andere vormen van respijtzorg uitgezonderd?
- De bemiddelde huishoudelijke hulp: heeft de hulpverstrekker ook een signalerende functie?
- De jeugdzorg: hoe gaat de gemeente bij de contractering om met de mogelijkheid dat rekening wordt gehouden met de gezindheid en de levensopvatting van mensen? Waaraan moeten kleine nieuwe aanbieders voldoen? Wat als een ouder hulp voor een kind wil van een organisatie waarmee de gemeente geen contract heeft?
- Passend onderwijs: de fractie maakt zich zorgen. De tekst is erg vaag: onduidelijk is hoe de stad dit gaat organiseren. Spreker vraagt om verduidelijking.
- De jeugdzorg: kan het college garanderen dat iemand specialistische hulp ontvangt als dit nodig is? Dit mag niet worden geremd door de voorgestelde bezuiniging en de verzilveringsstrategie.
- De pgb's: de fractie is geschrokken over het grote bedrag dat ermee gemoeid is en hoe het ingezet wordt. Het onderzoek moet helderheid verschaffen. De grondslag van de pgb's dat de mensen de regie in eigen hand hebben, moet overeind blijven.
- De compensatieregeling voor chronisch zieken en gehandicapten: blijven de gelden vanuit het gemeentefonds geoormerkt om de kosten hiervoor te dekken?
- Komt het beleidsplan opnieuw naar de raad indien qua inhoud en budget allerlei aanpassingen plaatsvinden?

Mw. Schipper (CDA):

- Onderschrijft het beleidsplan en kan zich vinden in de aanpak met de sociale wijkteams. Maar wat gebeurt er nadat het probleem is gesignaleerd, vooral als het een complex probleem betreft?
- Sluit zich aan bij een aantal door de heer Verhoef genoemde aandachtspunten.
- De inkoop van zorg bij complexe problemen: het is belangrijk dat professionals de ruimte houden om cliënten te adviseren over de beste zorg. Bij de jeugdzorg moeten de veiligheid en het kind voorop staan. Het mag niet zo zijn dat door financiële prikkels niet de beste zorg kan worden geleverd.
- Pgb: het onderzoek is goed. De keuzevrijheid moet worden gewaarborgd en het beschikbare geld moet zo goed mogelijk worden ingezet. Wanneer ontvangt de raad informatie?
- De jeugdzorg: kan het college laten zien wat straks de mogelijkheden zijn?

Dhr. Sipma (VVD):

- Is tevreden over het beleidsplan en over de schets wat straks wordt gedaan. De gemaakte keuzes zijn logisch en juist.
- Het is van belang de juiste cijfers boven tafel te krijgen, het beeld is nog niet compleet.
- De verzilvering: waarom wordt dit gedaan? Wat houdt het precies in? Op welke punten is de bureaucratie verminderd?
- Wijkgericht werken: het is onduidelijk of dit voor de dorpen gaat werken. Waarom wordt de CBS-indeling gehanteerd? Een eigen koers is beter.
- De fractie wil graag zo snel mogelijk inzicht in de veranderingsstrategie op langere termijn. Kan de gemeente risico's bij langetermijncontracten bij de instelling leggen?
- Huishoudelijke zorg: het is goed de kosten terug te dringen.
- Hoe ziet het vernieuwingsproces er na 2015 uit?
- De pgb's mogen niet worden afgeschaft.

- Kan worden aangegeven wat uit de AWBZ gaat verdwijnen?

Dhr. H. Roeters (PvdD):

- Vindt het goed hoe het college de taak oppakt om met veel minder geld de zorg en ondersteuning te regelen. De fractie is bezorgd over het budget en de snelheid waarmee het moet.
- Is het grotendeels eens met de zorgen zoals geuit door GroenLinks en de Stadspartij. De fractie is bezorgd over de zorg voor moeilijke gevallen: blijft de benodigde zorg mogelijk?

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Vindt het spijtig dat het de gemeente veel meer in het sociale domein moet doen met minder geld. Het beleidsplan bevat goede aanzetten voor de uitwerking. Wordt het beleidsplan aangepast als definitieve besluiten op rijksniveau zijn genomen?
- De voorstellen van het college bieden kansen maar leiden ook tot zorgen. Het is een goede eerste stap op weg naar het op lange termijn sturen op resultaten in plaats van op aanbod.
- De verzilvering is een goede manier om ook op de inhoud en de wensen van de raad te letten.
- De wijkgerichte aanpak: de fractie sluit aan bij de vragen van de inspreker. Hoe staat het met de keuzevrijheid? Kan men in een andere wijk terecht?
- Het RTA: het financiële punt is nog onduidelijk. Hopelijk wordt dit in het Groninger functionele model opgelost.
- Spreker is het eens met de vragen van GroenLinks over het ontstaan van nieuwe bureaucratie.
- Hoe staat het met de signalerende functie van huishoudelijke hulp?

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Sluit aan bij de vragen van de ChristenUnie over de huishoudelijke hulp en de vragen over contractering, bij de opmerking van Student en Stad over de verzilveringsstrategie en bij de opmerking van mevrouw Schipper over professionals.
- Het is belangrijk dat wordt overgestapt op collectieve basisvoorzieningen.
- Maatschappelijk aanbesteden: wat is de verhouding met de huidige subsidierelatie? Hoe kan de raad straks sturen op de gecontracteerde organisaties? Wanneer ontvangt de raad meer informatie?
- De fractie kan zich vinden in de eigen bijdrage die is gebaseerd op eigen vermogen.
- Het beleidsplan legt weinig relaties met de Participatiewet.
- Doorverwijzingen: hoe kan de gemeente daarop sturen? De link met de huisarts is essentieel.
- Is het mogelijk pilots te starten die gericht zijn op de relatie tussen de jeugdzorg en de medische wereld? Spreker denkt aan een diagnose behandelcombinatie.
- Toezicht op de kwaliteit: hoe wordt dit gedaan als tegelijkertijd meer ruimte aan professionals wordt geboden?
- Het proces: is er ruimte voor initiatieven van mensen?
- Het RTA: wat is sinds oktober 2013 gebeurd toen het verkeerslicht op oranje stond?

Wethouder Visscher:

- Het klopt dat het college probeert de scherpe kanten van de grote bezuiniging af te halen. Via de VNG wordt geprobeerd de voorwaarden waaronder de Wmo wordt ingevoerd, verbeterd te krijgen. De bezuiniging leidt tot verlies van werkgelegenheid.
- Dit beleidsplan is erop gericht de zaken gericht op ondersteuning van mensen te verbeteren. De vernieuwing gaat door maar tegelijkertijd heeft de gemeente de plicht continuïteit te bieden.
- Het sociale netwerk: het college neemt niet voetstoots aan dat dit in alle wijken bestaat. Het college wil dat iedereen meedoet. De mensen zonder sociaal netwerk kunnen blijven rekenen op gemeentelijke ondersteuning. Basisvoorzieningen zullen op orde zijn.
- Bij de gebiedsgebonden aanpak wordt gekeken naar de bestaande netwerken en initiatieven en wordt er maatwerk geboden. De gemeentelijke interventie verschilt daardoor per gebied.
- Het is niet de bedoeling de bureaucratie te vergroten. Via de pilots sociale teams wordt dit bekeken. Een deel van de zaken waarvoor indicaties nodig zijn, wordt indicatieloos. Dat zijn basisvoorzieningen waarop men zonder indicatie een beroep kan doen.

- De vraag van de SP over AWBZ-indicaties: het college bekijkt in 2015 waar zaken kunnen worden verbeterd. Op het gebied van indicaties voor dagbesteding werken organisaties al samen om te bekijken of het op een betere manier kan worden ingericht.
- Bureaucratie: sommige vormen van bureaucratie zijn noodzakelijk. Gesprekken moeten worden vastgelegd en mensen moeten bezwaar kunnen maken. De wethouder zegt toe de door de heer Gijsbertsen genoemde punten te zullen bekijken en de niet noodzakelijke bureaucratie te zullen verwijderen. In het uitvoeringsprogramma komen concrete voorstellen hoe een en ander wordt gedaan.
- De schaal van de ondersteuning: de wethouder is het met de inspreker eens dat de wijk niet altijd de juiste schaal is. Bovenwijkse voorzieningen blijven bestaan zoals de dagbesteding voor verslaafden en het Twaalfde Huis voor psychiatrische patiënten. De gemeente houdt rekening met de privacywensen van mensen. Soms is samenwerking tussen gemeenten het beste. Wat betreft het delen van informatie vindt samenwerking met andere steden plaats.
- Het betrekken van zorg kan praktisch gezien het beste in de eigen regio. Dit geldt voor de jeugd en het passend onderwijs, ook omdat de gemeente verplicht is de komende jaren relaties te onderhouden met bepaalde huidige zorgaanbieders. Uitgangspunt is steeds 'lokaal wat lokaal kan' en dat gebeurt via de gebiedsgebonden aanpak. Wat betreft de jeugdzorg en de meldpunten mishandeling: dit wordt op de schaal van de drie noordelijke provincies bekeken.
- Het verzilveren: het college probeert de zorg op verschillende manieren inhoudelijk te verbeteren en tegelijk de bezuinigingen te realiseren. De 20% voor specialistische hulp is een indicatief percentage.
- De zorguitvoerders moeten wel degelijk mee veranderen en meewerken aan verbetering van de zorg. De gemeente daagt hen uit met suggesties te komen. De 20% is indicatief maar in de zorgcontracten komen harde percentages.
- De pgb's: het college heeft niet de bedoeling de pgb's af te schaffen. Wel wordt bekeken of een pgb in alle situaties de beste oplossing is, rekening houdend met het financiële aspect. Tevens wordt erop gelet of aanbieders tot het sociale netwerk in een wijk behoren. Het onderzoek is in het najaar afgerond.
- De respijtzorg: het college wil zo veel mogelijk maatwerk bieden.
- Bij het aangaan van vastere contracten per wijk wordt de keuzevrijheid van de mensen wat minder. Sommige zaken in verband met de civil society zoals verslavingszorg zijn niet per wijk georganiseerd. Een andere bovenwijkse voorziening is het helpen via internet via wehelpen.nl.
- Passend onderwijs: per gemeente worden nog voor het nieuwe schooljaar afspraken gemaakt over de samenwerking van de scholen met de gemeente.
- De compensatieregeling voor chronisch zieken en gehandicapten: het college heeft de gelden uit het gemeentefonds voorlopig geormerkt. Er bestaat op rijksniveau nog veel onduidelijkheid.
- De bemiddelde hulp en de huishoudelijke hulp: in het contract staat dat de hulpverleners ook signaleren.
- De cliëntondersteuning: als de cliënt er behoefte aan heeft zit iemand uit de eigen omgeving erbij. Als dit niet het geval is, zorgt de gemeente voor een onafhankelijke cliëntondersteuner.
- Privacy: de gemeente heeft een privacyreglement waarin staat dat geen persoonlijke gegevens worden uitgewisseld tussen de gemeente, de beroepskrachten en de instellingen en de vrijwilligers. De gemeente houdt zich aan de Wet bescherming persoonsgegevens.
- De regio en de inkoop: het college komt er in april 2014 op terug. De wethouder neemt de suggestie van het CDA over om aan de hand van concrete voorbeelden zaken toe te lichten.
- De aanpak wordt gaandeweg ook in de dorpen uitgetoet. Dan wordt duidelijk wat het beste werkt.
- Persoonlijke verzorging: de gemeente probeert met Menzis goede werkafspraken te maken.
- Via de sociale wijkteams wordt geprobeerd goede afspraken te maken met huisartsen.
- Maatschappelijk aanbesteden: dit komt terug in het uitvoeringsprogramma. In 2015 zal waarschijnlijk naast maatschappelijk aanbesteden nog worden gewerkt met subsidierelaties. Bij maatschappelijk aanbesteden zijn wijkbewoners betrokken. De gemeente koerst op langdurige relaties.

- De wetgeving over de participatie: de gemeente is bij de dagbesteding vanuit beide wetten goed aan het samenwerken.
- Het verdere proces: het uitvoeringsprogramma komt na de zomer. De gemeente moet in het voorjaar 2014 gaan inkopen omdat ervan uitgegaan moet worden dat de nieuwe aanpak op 1 januari 2015 ingaat. In het belang van de voortgang van het proces moet het beleidsplan op korte termijn worden vastgesteld.
- In het geval van probleemgezinnen is specialistische hulp soms erg nodig en wel direct. Het is niet de bedoeling met de sociale teams extra barrières op te werpen. Sociale teams kunnen voor snelle communicatie zorgen.
- Het opgaan van de CJG's en de Stips in de gebiedsgebonden aanpak is volgens de wethouder niet omstreden. De gebiedsgebonden aanpak staat voor een aanpak van nul tot honderd jaar.
- Het sturen op de doorverwijzing: dit is nog niet volledig geregeld, ook niet in Den Haag. De gemeente moet goede afspraken hebben met de huisartsen. De gemeente probeert goed te overleggen met de huisartsen en de zorgverzekeraar.
- Het klopt dat de detacheringsbasis van de sociale teams in de toekomst anders moet worden. De aansturing zal eenduidiger gaan gebeuren. De wethouder komt er later dit jaar op terug.
- RTA: Groningen was in oktober 2014 oranje volgens de commissie Geluk. In december kwam er extra geld voor de uitvoering van de Jeugdwet. Het grote verschil dat er in oktober was, is nu verdwenen.
- De vraag van de heer Benjamins over het verschil tussen de schets en het stuk: de uitwerking van het Groninger functioneel model komt in april 2014 naar de raad.
- De vraag van de heer Benjamins over de checklist in hoofdstuk 6: **de heer Klaassen, programmamanager Jeugd**, geeft uitleg vanaf de publieke tribune waarom de gemeente in oktober 2013 oranje scoorde. De commissie heeft er een eigen beoordeling naast gelegd.
- De wethouder zegt toe de opmerkingen van de raadsleden te zullen meenemen en zo veel mogelijk te zullen verwerken.

De voorzitter:

- Stelt na enige discussie vast dat de heer Gijsbertsen en andere commissieleden extra informatiebehoefte hebben met het oog op de uitwerking van het beleidsplan tot een uitvoeringsprogramma. Bekeken wordt op welke manier en wanneer een extra openbare info-avond kan worden georganiseerd.

Het voorstel gaat als besprekstuk naar de raad van 19 februari 2014.

B2. Nota Maatschappelijke Participatie

(raadsvoorstel 24 januari 2014)

Inspreker mw. Van Oosten vindt de nota een soort Utopia. De inspraak heeft niet tot aanpassingen van de nota geleid. Wie heeft de nota ondanks de kritiek onderschreven? Klopt het dat van iedereen meer wordt gevraagd? Hoe vrijwillig is vrijwilligerswerk? Hoe komt het college bij het cijfer van 25% van de bijstandsgerechtigden dat geen vrijwilligerswerk verricht? Het is goed dat de gemeente van de ruimte die zij straks krijgt, gebruik gaat maken. Hoe gaat de gemeente voorkomen dat vrijwilligers betaalde krachten verdringen? Bij welke onafhankelijke instantie kan de vrijwilliger en de tegenpresteerder terecht bij problemen? Kan een bijstandsgerechtigde stoppen met vrijwilligerswerk zonder sancties? Worden alle bijstandsgerechtigden opgeroepen of alleen die 25%? Heeft de vrijwilliger invloed op het takenpakket?

Inspreker mw. De Ruiter (FNV) zegt dat de inspraak nauwelijks invloed had op de voorliggende nota. De punten verdringing, additionele arbeid, de tegenprestatie en de rechtenpositie van de cliënten krijgen te weinig aandacht. De werkzaamheden van de cliënt moeten additioneel zijn. FNV vindt dat alleen een baangarantie en werk voor drie maanden de voorwaarden zijn waaronder iemand bij een commercieel bedrijf kan werken met behoud van uitkering. Een onafhankelijke rechtsbescherming moet in de nota worden opgenomen. Uit enquêtes blijkt dat een klachtenprocedure nodig is. Spreker noemt een aantal punten op waaraan werken met behoud van uitkering moet voldoen.

Inspreker mw. De Jonge (Gehandicaptenadviesraad) vraagt aandacht voor de dubbele rol van veel vrijwilligers. In alle situaties om een bijdrage te leveren aan de samenleving moet rekening worden gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de mensen. Spreker stuurt de commissieleden een modelletje om de bijdrage te kunnen bepalen.

Inspreker dhr. Aldenkamp (AbvaKabo) is voor regulier werk en tegen verdringing van beroepskrachten door vrijwilligers. Er zijn onvoldoende banen. Maatschappelijk stimuleren is goed, gedwongen arbeid is fout. De bond maakt zich zorgen over de cultuuromslag bij de Sociale Dienst en is bevreesd voor het opleggen van sancties.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Is verheugd over de uitgangspunten bij de tegenprestatie.
- Is net als het college tegen elke vorm van vrijwilligerswerk. Kan dit principe in de verordening worden vastgelegd? Hoe denkt het college daarover? Wanneer komt de verordening?
- Spreker wijst op de behandeling in de Tweede Kamer en de uitgangspunten bij de tegenprestatie. Wanneer komt de verordening?
- De onkostenvergoeding voor vrijwilligers: spreker verzoekt het college de raad goed te informeren. Is het standpunt van een jaar geleden veranderd? Is subsidieverhoging noodzakelijk?

Dhr. Benjamins (D66):

- Sluit zich aan bij de opmerkingen van de SP, vooral bij de opmerking over de onkostenvergoeding. D66 was ervoor om het betalen van een vergoeding terug te leggen bij de instellingen. Als dit juridisch een probleem is, moet een en ander nogmaals goed worden bekeken.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Sluit zich grotendeels aan bij de woordvoering van de SP.
- De verdringing: de druk is extra groot omdat het om een groot aantal groepen mensen gaat die vrijwilligerswerk gaan doen.

Dhr. Loopstra (PvdA):

- Is enthousiast over de nota.
- Het is goed als vrijwilligerswerk naar een hoger plan wordt getild.
- De gelegde verbinding tussen de Wsw, de Wwb en de Wmo is goed.
- Drie belangrijke punten bij vrijwilligerswerk zijn: verdringing, de tegenprestatie en de onkostenvergoeding.
- Verdringing en onkostenvergoedingen: de fractie houdt de vinger aan de pols.
- De tegenprestatie: spreker is het eens met het college dat mensen dit moeten willen.
- Beschut werken: het is goed dat de pilot wordt verlengd. De gemeente moet open communiceren richting de mensen van iederz. Kan het college dit toezeggen?
- Wordt wel of niet gewerkt met een benadering volgens doelgroepen?
- Het is goed dat najaar 2014 over participatiebanen wordt gesproken.

Mw. Postma (GroenLinks):

- De tegenprestatie: spreker is benieuwd hoe dit er precies gaat uitzien.
- De inspraak ging over verdringing, de verhouding vrijwilliger-professional en het verplichte karakter van vrijwilligerswerk. De fractie is tegen verplicht vrijwilligerswerk en ook tegen de tegenprestatie. De gemeente kan beginnen met de mensen die wel willen.
- De fractie is bezorgd over de belasting van de Stips en de mensen die er werken.
- Het UWV verbiedt soms het doen van vrijwilligerswerk: wil het college dit met het UWV bespreken?

Dhr. Sipma (VVD):

- Kan zich vinden in de nota. De tegenprestatie is een goed instrument.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Verzoekt het college in te gaan op de inbreng van de insprekers: de sanctie, de rechtsbescherming, de persoonlijke omstandigheden en het gebrek aan banen.
- Is blij met het standpunt van de PvdA over passend vrijwilligerswerk.
- De sollicitatieplicht: wordt dit bij het doen van vrijwilligerswerk gehandhaafd?
- In de zorg worden betaalde banen al verdrongen door het werk van vrijwilligers. Hoe ziet het college dit?

Mw. Schipper (CDA):

- Maakt zich zorgen over de verdringing. Hoe wil het college dit tegengaan? Er is een visie nodig.

- Waarderen van vrijwilligers: worden mantelzorgers op dezelfde manier gestimuleerd? Zijn de mantelzorgers bekend bij de gemeente?
- Wanneer is sprake van vrijwilligerswerk? Kan elke vorm van vrijwilligerswerk als tegenprestatie dienen?

Dhr. Van den Anker (Student en Stad):

- Merkt op dat alle vragen al in december zijn beantwoord.

Dhr. H. Roeters (PvdD):

- Verdringing is geen goede zaak. De fractie maakt zich er zorgen over.
- De fractie is geen voorstander van het verrichten van een tegenprestatie. Vrijwilligerswerk moet niet worden verplicht.
- Sluit zich verder aan bij de vragen van de SP en het CDA.

Wethouder Isha:

- De vrijwilligersvergoeding: het klopt dat de vergoeding op juridische gronden niet is te handhaven. Het is niet nodig de vergoeding in de verordening af te dwingen, de meeste organisaties verstrekken een vorm van vergoeding en willen dat blijven doen. In elk gesprek met instellingen zal het college erop aandringen de vergoeding te verstrekken. De wethouder denkt niet dat subsidieverhoging nodig is.
- De tegenprestatie: het college is er niet voor maar er komt een vorm van tegenprestatie. De wethouder vindt dat vrijwilligerswerk vrijwillig moet zijn. De raad ontvangt volgende week een collegebrief, onder andere over de uitkomst van het debat in de Tweede kamer. De gemeente krijgt wel ruimte om zelf de tegenprestatie vorm te geven.
- De verdringing: het college gaat met de vakbonden praten. Het probleem wordt onderkend.
- De vraag van de inspreker en mevrouw Riemersma: er wordt wel degelijk rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden.
- Sancties bij vrijwilligerswerk is niet aan de orde.
- De vraag van het CDA: vrijwilligerswerk wordt inclusief de mantelzorg zeer ruim opgevat.

Wethouder Visscher:

- Het college heeft met het UWV gesproken over vrijwilligerswerk. Het UWV onderscheidt twee vormen: het traditionele vrijwilligerswerk en het vrijwilligerswerk als re-integratie-instrument. Bij het eerste heeft het UWV een aantal criteria, omdat men beschikbaar moet blijven voor de arbeidsmarkt. Bij de tweede vorm moet het vrijwilligerswerk onder andere een maatschappelijk doel dienen. In bijzondere gevallen kan zich ontheffing van de re-integratieverplichting voordoen. Dit zijn algemene criteria die voor iedereen gelden.
- Vreemde of rare gevallen kunnen met de dienst worden besproken waarna die contact opneemt met het UWV.

Het voorstel gaat als stuk met 1-minuutinterventie naar de raad van 19 februari 2014.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.30 uur.